یک مکتب ابتدایه درلوگرتازه تاسیس شد

پل علم باختر مورخ اول جدی:
یک مکتب ابتدایه برای کوچی ها تازه درولایت لوگر تاسیس شد که درسال آینده برای سه صد دانش آموز کودک، زمینه آموزش فراهم خواهد گردید.
شاپورعرب سخنگوی ریاست معارف لوگر می گوید که مکتب ابتدایه الحاج میرعلم خان صدیق خیل به اساس خواست باشنده گان کوچی منطقه صدیق خیل مرکز ولایت لوگر ومنظوری وزارت معارف تازه تاسیس گردید، وی علاوه کرد که درسال 1400 هجری شمسی قرار است تا سه صد دانش آموزکودک دراین مکتب برای کسب علم ودانش شامل گردند.
سخنگوی معارف لوگر علاوه کرد که درولایت لوگر مشمول یک مدرسه دینی هفده باب مکاتب برای کوچی ها وجود دارد که درآن بیش از دوهزاردانش آموز مصروف آموزش هستند.
این درحالی است که درجریان سال جاری پنج باب مکتب دیگرنیز درولایت لوگرتازه تاسیس گردیده است.

د لوګر د پل علم ښارد ښاروالۍ هوټل...

چې د دولت له پرمختیايي پرګرامونو ملاتړ وکړي او د لوګر اوسیدونکي کولای شي په دغه هوټل کې په کم لګښت خپل بېلا بېل پروګرامونه جوړ کړي.
دا په داسې حال کې ده، چې د لوګر د پل علم ښارد ښاروالۍ اداري ودانۍ تېره اونۍ د۲۴میلیونو افغانیو په لګښت پرانیستل شوه.

تماشه ما نه؛ بلکې تا جوړه کړې ده!

لیکنه : صفي الله (منطق)

د باران کړسا په لارو او کوڅو کې موجونه وهل خو زما له زړه یو خدای (ج) خبر وو. ژمنې ته یې په کتو ډېر ځنډ یې تیر کړ، پوره دوه ساعته ورته تم وم، تر څو یې دیدن وکړم. د زړه درزا مې د هغې مینې او وفا ته په کتو د انتظار شیبې یې را ختمې کړې او زړه مې آرام پیدا کړ تر څو تم شم.
دغه ګړۍ دلته د تم کېدو یواځېنی لامل مې د بایللو او ګټلو خبره وه بس. پاس په آسمان کې تالاندې او لاندې پر ځمکه د باران موجونو زور واخیست، په دغه وخت کې مې ټول وجود له سړې هوا او یخ شمال نه په لړزېدو شو.
له ډېر ځنډ وروسته هغه په ببړه سره راغله او په غوسه یې وویل: تا دلته څه تماشه جوړه کړې ده؟ ها!! د دې خبرې په آورېدو سره مې خپلې ټولې ارادې بدلې شوې او فقط د ښښې جمله خولې ته راغله بس، خو هغه یې هم ونه منله.
بیا یې نرۍ شونډې پرانېستې او په ژړغوونکي غږ یې خپله هغه خبره تکرار کړه، چې تا څه تماشه جوړه کړې ده!! دا یې هم ورغبرګه کړه. ما نوره هیره کړه ! زه د مینې په نوم هیڅ نه پېژنم. بس همدا ګړۍ د مینې قصه ختمه شوه.
غواړم له دې وروسته یوازې و اوسم. له دې کرکجن حالت څخه غواړم لېرې لاړه شم. د دغو ناخوالو نه یوازیتوب ډېر غوره ده. زه نور په دغه اور کې ځان نشم سوځولی او هم د خلکو خبرې آورېدې نه شم بس ما وبښه.
د کړې ژمنې سره مې نه غوښتل چې د مینې قصه دومره ژر او لنډه پرې کړم دا ټولې خبرې مې وزغملې. اوس له یوې نرۍ آرمانونو سره د ژوند په سخته لار مزل کوم.

راځئ چې د ژوندانه ټولنیز؛ لومړیتوبونه وپیژنو!

په پیل کې له خپلې کورنۍ سره ښه او نیک چلند دټولنې په وړاندې مسؤلیتونو ته مو متوجې کوي، چې وروسته دټولنې په نظم کې رغنده رول لوبولای شي، ځکه زموږ دژوند ټولې چارې سمبالښت له کوره پیلېږي . کله چې دکورېه دننه کې نظم او سمبالښت شتون ولري، نو د آرم ذهن او سکون له مخې کولای شو، چې دټولنې او یا د ښار ټولې شته ستونزو لپاره منظمه تګلاره رامنځته اوکه په عملي کولو کې مو برلاسی درلود،لاس په کار کېږو او که دترسره کولو وړتیا مو نه درلوده، خو دعامه پوهاوي او خلکو ته د انګیزې ورکولو توان ځان سره ولرو، خو نور وګړي وهڅول شي، چې یو منظم ژوند پرمخ بیولو لپاره دستونزو او خنډونو پرته یوه سالمه ټولنه او ښار ولري .
لکه څنګه چې په ښارونو کې لیدل کېږي، ځینې برخو کې چټلي او کثافات شتون او له امله یې فضاء بد بویه کړې او ناروغۍ هم ددغوسبب کېږي. خو په دې اړه نه یوازې وګړي ګرم وشمیرو؛ بلکې حکومتي اړونده اداره دې دخپلو لومړیتوبونو په پېژندنه کې په ښار کې میشته خلکو ته دستونزو د لرې کولو لپاره مهمې آسانتیاوې په نظر کې ونیسي او ښارکې په کار او بار بوختو کسانو لپاره هوسایني رامنځته کړي، چې په دې توګه دخلکو اړتیاوې پوره او هم به ښار پاک او ښکلی شي .
په ښار کې هتیوال هم دخپلو هتیو له مخې شته کثافات پاک کړي، ځکه دا به یې دپاکی په فرهنګ مثبتې اغیزې ولري او د اروا پوهنې له مخې د هتیوالو دتوکو په پېر او پلور کې مناسب تمامیدای شي او دپاکوالي څرګندویي ښیي .
دپاکوالي اړتیا په ټولنه او ښار کې داده، چې دسیمې فضاء د هرډول ناروغیو له ګواښ څخه په امن کې کوي، دښه او زرغون چاپېریال رامنځته کول په خلکو کې یو ډول انساني ارزښتونو ته درناوی دی، چې دا به یې داسلامي اصولو په رڼا کې یو ډول نورو خلکو ته ګټې ترسره کړې وي .
زموږ د اوسیدو ټولنه یوه سنتي او اسلامي ټولنه ده، چې باید داسلام په سپېڅلي ارشاداتو باندې کلک ودرېږو او خلکو ته د شر رسولو پر ځای خیرونه و رسو، نو باید دخپل چاپېریال پاکوالي ته ډېره پاملرنه وکړو، خو دنورو ټولنو وګړي زموږله پاکوالي خوند واخیستلی شي او دښار فضا به مو له بدبویو پاکه کړې وي .
دا مهال په هېوادکې د ژمې سوړ موسم دی، چې ټول ولس ورسره په ستونزو کې راګیر دي او ډېری هغه وګړي، په یاد موسم کې ځوریږي، چې بیوزله او داقتصادله پلوه کمزوري دي، ددې لپاره له حکومتي چارواکو نه نیولي بیا تر شتمنو کسانو پورې چې په دې موسم کې دبیوزلو لاسنیوی او ورسره د توان په اندازه مرستې وکړي .
په کلیوالي سیمو کې ځوانان دې لاس په کارشي، چې دتک او راتک لارې او کوڅې دې له واورو پاکې کړي او د افغاني فرهنګ له مخې به یې ګډکار(اشر) ترسره او ځایي وګړي به له ستونزو خلاصی پیدا کړي وي .
داسې نور هم د ژوند د تېرولو لپاره لومړیتوبونه شته دي، چې په ترسره کولو کې ټول ولس لاس پکار شي او دافغاني او اسلامي وجیبو له مخې به خلکو ته لازمې آسانتیاوې او خیر رسولو په برخه کې یو خدمت ترسره کړې وي .

لیکنه : شیرمحمدامیني « ستانکزی»

سیر تاریخی قانون اساسی در افغانستان

اولین قانون اساسی افغانستان: تدوین اولین قانون اساسی پس از استقلال افغانستان توسط شاه امان الله خان در ۲۸ اسد ۱۲۹۸هجری برابر به ۱۹۱۹ میلادی فراهم گردید.
تصویب اولین قانون اساسی که در ۲۰ حمل ۱۳۰۲ هجری ۱۹اپریل ۱۹۲۳ میلادی با عنوان نظامنامهٔ اساسی دولت علیه افغانستان از جانب هشتصد نفر از ارکان دولت و سران قبایل که شاه در جلال آباد به نام لویه جرگه دعوت نموده بود، به تصویب رسید.
به موجب این قانون که مرکب از ۷۳ ماده بود، برای بار اول در تاریخ افغانستان قدرت شاهی توسط قانون و موسسات سیاسی مثل هیئت وزراء، شورای دولت و محاکم محدود گردید و یک رشته از حقوق سیاسی افراد مثل آزادی بیان و نشرات یا مصونیت مسکن و محرمیت مکاتبات تأمین شد.
دومین قانون اساسی افغانستان: وقتی نادر خان به حکومت رسید افغانستان را به شکل دوره های گذشته در آورد. او با اینکه از اراکین دولت امانی محسوب میشد، برای جدایی از آن دوره و سرپوش گذاری روی پرونده دولت امانی، خود اصول دولت علیه افغانستان را به تصویب رسانید که تفاوت های آشکاری با قانون اساسی امان الله خان داشت که این تفاوت ها در بررسی قوانین اساسی افغانستان بیشتر شرح یافته است.
نادر شاه نخست در ماه میزان ۱۳۰۹ هجری برابر با سپتامبر ۱۹۳۱ میلادی لویه جرگه را مرکب از اشخاص دست چین از سران قبایل و اقوام و ریش سفیدان مناطق شهری در کابل دایر نمود. این مجلس علاوه بر تأیید پادشاهی محمد نادر خان هیئتی را مرکب از ۱۰۵ نفر از بین اعضای خود جهت تصویب قانون اساسی تعیین نمود. هیئت مذکور که شورای ملی نامیده شد در ماه اکتوبر قانون اساسی جدید را به عنوان "اصول دولت علیه افغانستان "مرکب از ۱۱۰ ماده به تصویب رسانید.
سومین قانون اساسی افغانستان: محمد ظاهر شاه پس از مرگ پدر در خزان ۱۳۱۲ هجری به پادشاهی رسید و طبق همان اصول اساسی پدرش، سی سال تمام حکومت نمود، در حقیقت خانوادهٔ یحیی خان به طور دسته جمعی حکومت میکردند، اما با استعفای داود خان از صدارت در ۱۱ حوت ۱۳۴۱ هجری مطابق سوم مارچ ۱۹۶۲ میلادی ظاهر شاه داکتر یوسف را به حیث صدر اعظم تعیین نمود. و با این اقدام خود را از حصار خانواده بیرون ساخت.
داکتر یوسف کابینهٔ خود را مرکب از شخصیت های تکنوکرات و برخی شخصیات های با نفوذ قومی که در آن گروه تکنوکرات ها سنگینی می کرد. به تاریخ ۱۳ مارچ ۱۹۶۳ میلادی برابر با۲۱ حوت ۱۳۴۱ هجری به مجلس معرفی نمود.
پس از معرفی اعضای کابینه، مهمترین اقدام تاریخی داکتر یوسف، تعیین هیأت ۷ نفره برای تدوین قانون اساسی کشور بود که به تاریخ ۲۸ مارچ برابر با حمل ۱۳۴۲ هجری اعلام شد. و اولین جلسه کمیته تدوین در ۱۱ حمل در وزارت عدلیه دایر گردید و یک نفر کار شناس فرانسوی به نام لوی فوزیر به عنوان همکار در این کمیته کار مینمود و بالاخره پس از بحث و جدل های فراوان و تعدیل برخی از مواد قانون اساسی تدوین شده دوباره پیشنویس تهیه شده به کمیته سپرده شد.
سر انجام لویه جرگه تاریخی در ۱۸ سنبله ۱۳۴۳ در عمارت سلام خانه ارگ دایر شد و پس از ده روز بحث علنی و اعتراضات و برخی تعدیلات جزیی به تاریخ ۲۹ سنبله ۱۳۴۳ برابر با ۲۰ سپتامبر ۱۹۶۴ در متن جدید، توسط ۴۵۴ نماینده به تصویب رسید و ده روز بعد به تاریخ ۹ میزان ۱۳۴۳ برابر با اول اکتوبر ۱۹۶۴ این قانون از سوی ظاهر شاه توشیح شده رسماً به مرحلهٔ اجرا گذاشته شد.
بدین سان یکی از مهمترین دوره برای تدوین قانون اساسی افغانستان به سر رسید و یک قانون نسبتاً خوبی تدوین و تصویب شد.
چهارمین قانون اساسی افغانستان: با کودتای ۲۶ سرطان ۱۳۵۲ هجری، قانون اساسی مصوب ۱۳۴۳ مُلغی گردید.
در آغاز تأسیس جمهوریت، محمد داود در بیانیهٔ مؤرخ ۲۳اگست سال ۱۹۷۳ میلادی برابر با اول سنبله ۱۳۵۲ هجری تصویب قانون اساسی جدیدی را بر مبنای دموکراسی حقیقی وعده داده بود. این وعده برای مدت چهار سال بدون تذکار دلیل آن معطل ماند. وی اساساً به دموکراسی عقیده نداشت و به همین دلیل کار تهیهٔ قانون اساسی را مدت ها عقب انداخت، اما بالاخره پیدایش کشیده گی ها در داخل دستگاه و ضرورت ادامه رژیم او را وادار ساخت تا به این کار اقدام کند.
بنابراین در سال ۱۹۷۶ میلادی هیئتی را به تهیهٔ مسوده قانون اساسی موظف ساخت. در ۲۶ جنوری سال ۱۹۷۷ میلادی برابر با دلو سال ۱۳۵۵ هجری مسودهٔ قانون اساسی جدید در جراید انتشار یافت و انتخاب اعضای لویه جرگه جهت بررسی و تصویب آن اعلان شد.
انتخابات دستوری با رأی علنی در زیر نظر مقامات دولتی و پولیس محلی صورت گرفته و اشخاص مطلوب به تعداد ۲۱۹ نفر به نام اعضای منتخب لویه جرگه به مرکز آمدند. و ۱۳۰ تن هم از جانب رئیس جمهور به نمایندگی از اقشار مختلف مثل دهقانان، کارگران، روشنفکران و زنان تعیین شدند. این اعضا در کابل گرد هم آمده و در مدت ۱۳ روز از ۳۱ جنوری تا ۱۳ فبروری قانون اساسی جدید را در ۱۳۶ماده به تصویب رسانیدند. بدینگونه چهارمین قانون اساسی افغانستان به وجود آمد و به تصویب اعضای لویه جرگه رسید.
پنجمین قانون اساسی افغانستان: در افغانستان رسم بر این است که پس از تغییر رژیم، در همان بحبوبه تحولات اولین اقدام رژیم جدید، لغو قانون اساسی گذشته است. لذا کودتا گران که در ۷ ثور ۱۳۵۷ هجری قدرت را به دست گرفتند، از این قانون کُلی در باره قانون اساسی افغانستان استفاده کردند.
سومین فرمان حکومت تره کی که به تاریخ ۲۴ ثور ۱۳۵۷ هجری برابر با ۱۴ می ۱۹۷۸ میلادی صادر شد، در باره لغو قانون اساسی داود خان و تعیین محاکم ملکی و نظامی جدید بود. پنجمین قانون اساسی افغانستان به نام "اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان "در ۲۵ حمل ۱۳۵۹ هجری توسط شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان در ۶۸ ماده به طور موقت تصویب گردیده و از اول ثور به اجرا گذاشته شد.
ششمین قانون اساسی افغانستان: با برکناری ببرک کارمل از قدرت در بهار ۱۳۶۵ هجری، داکتر نجیب الله ابتدا به حیث منشی عمومی حزب دموکراتیک خلق و بعداً در ماه عقرب همان سال به حیث رئیس شورای انقلابی تعیین شد.
داکتر نجیب الله برای پیشبرد طرح های خود که همان مصالحهٔ ملی بود، مسئله قانون اساسی را پیش کشید که باید سر از نو طرح و تدوین گردد. قانون آن دوره از قانون اساسی ۱۳۴۳ هجری دوران ظاهر شاه و قانون اساسی ۱۳۵۶ هجری دورهٔ داود خان استخراج شده بود. داکتر نجیب الله طبق سیاست سنتی افغانستان برای تصویب قانون اساسی و قانونی کردن حکومت خود لویه جرگه سال ۱۳۶۶ هجری را دایر نمود که به تاریخ ۸ و۹ قوس ۱۳۶۶ هجری لویه جرگه مذکور قانون اساسی را در ۱۳ فصل و۱۴۹ ماده به تصویب رسانید. همچنان لویه جرگه نجیب الله را به حیث رئیس جمهوری افغانستان تعیین کرد داکتر نجیب الله هم این قانون را توشیح کرد در کنار قانون اساسی چند قانون دیگر نیز در عصر داکتر نجیب الله تدوین و تصویب شد مثل قانون شورای ملی افغانستان تحت ۱۲ فصل و۹۱ ماده در ۲۵ جوزا ۱۳۶۷ هجری در مجلس سنا به تصویب رسید.
هفتمین قانون اساسی افغانستان: قانون اساسی دوره نجیب الله نیز به سر نوشت قوانین اساسی گذشته گرفتار شد چرا که با سقوط رژیم نجیب الله در ۸ ثور ۱۳۷۱ هجری و روی کار آمدن دولت مجاهدین، این قانون نیز ملغی اعلام شد. با روی کار آمدن حکومت استاد برهان الدین ربانی در کنار دیگر فعالیت ها، کمیسیون تدوین قانون اساسی را تشکیل داد که این کمیسیون قانونی را در ۱۰ فصل و ۱۱۴ ماده تدوین نمود و یک کمیسیون ۵۰ نفره در ماه میزان ۱۳۷۲ هجری آن را به تصویب رسانید.
استاد برهان الدین ربانی هم آن را به عنوان رئیس دولت اسلامی افغانستان توشیح کرد.
هشتمین قانون اساسی افغانستان: پس از تشکیل دولت انتقالی در تابستان سال ۱۳۸۱ هجری طبق موافقتنامهٔ بُن طی فرمانی از سوی آقای حامد کرزی رئیس دولت انتقالی افغانستان یک هیئت ۹ نفره به ریاست آقای شهرانی در ۱۳ میزان ۱۳۸۱هجری تشکیل شد. اولین سیمینار علمی و پژوهشی قانون اساسی روز ۱۷ میزان از سوی شورای مدافعان صلح و دموکراسی در کابل دایر شد که تعدا د زیادی از حقوق دانان، شخصیت های علمی و سیاسی در آن شرکت داشتند و به این ترتیب کار تدوین قانون اساسی از آن تاریخ شروع شد. قانون اساسی جدید که توسط لویه جرگهٔ تاریخی ۲۲ قوس الی ۱۴ جدی ۱۳۸۲ هجری شمسی، منعقده شهر کابل در ۱۲ فصل و ۱۶۲ ماده به اتفاق آرأ تصویب گردید، به تاریخ ۶ دلو ۱۳۸۲ هجری از طرف حامد کرزی رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان توشیح و انفاذ آن اعلام گردید.

منبع : از سایت مشرانوجرگه

سبک زندگی در اسلام

ظریفیت وغنای بی کران دین مبین اسلام که تعالیم آن مبتنی بر قرآن، سیره وسبحان ائمه وعقل است، حاوی مجموعه ای از باورها ومعارف بنیا دین هستی شناختنی (مبدا ، معاد ، فلسفه و تاریخ)، انسان شناختنی و رهنما شناختنی (نبوت وامات) است و در حوزه هایی چون اعتقادات، اخلاقیات، فقه و احکام ، برای تمامی بخش های زندگی اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی وحتی مسائل جدید ، سبک زندگی مومنانه ای را برای پیروان خود به ارمغان آورده است.
از جهت، در ادامه، برخی از اصول ومبانی شریعت اسلام که تاثیر شگرفی برشکل گیری سبک زندگی مومنانه دارند بیان می شوند :

تاکید برخدا شناسی و وحدانیت

اعتقاد به یگانگی خداوند(ج)، اصلی ترین ویژگی سبک زندگی مومنانه دراسلام است ؛ یعنی معرفت و باور به اینکه آفرینش همه پدیده ها وتدبیر و ربوبیت موجودات ازجمله روزی دادن به آنها ، مربوط خدای یگانه است که مبدأ ومقصد ومالک هستی است(سوره فاطر، 3؛ سوره انعام، 164؛ سوره مائد ، 64؛ سوره طه، 50؛ سوره ذاریات، 58؛ سوره یونس 31.)

انسان شناسی الهی

یکی از مبانی با اهمیت در علوم انسانی، تلقی وتعرفی است که از انسان ارایه می شود. از تعاریفی که در آیات مختلف در خصوص انسان بیان شده است، بر می آید :
انسان موجودی دو ساحتی است که افزون برجسم، دارای روح مجرد وغیر مادی است.(سوره حجر، آیات 28 و 29.) این دو بعدی بودن انسان، اقتضا می کند گرایش ها و تمایلات دوگانه ای داشته باشد ؛ شریعت اسلامی از انسان می خواهد گرایش های روحانی را دراولویت و امیال نفسانی را درخدمت حقیقت انسانیت یعنی روح قرار دهد (سوره شمس، آیات 10- 7.)
از برجسته ترین امتیازات روح الهی در انسان ، تعقل و خرد ورزی است که مبدأ همه معارف، توانمندی ها و گرایش های اصیل است(ملک، 10؛ انفال، 22.) ومهمترین دستاورد عقلانیت ، در ایمان و تعبد خرد ورزانه است که بنا به فرموده امام علی(ع)، عقل ، دین وحیا قرین وهمنشین یکدیگر (کلینی، 1375، ترجمه کمره ای، ج 1، ص 10 و 11.)
از اهم امتیازات انسان در مقایسه با موجودات دیگر، اراده و آزادی اوست. با وجود آنکه خداوند(ج) و پیامبران، انسان را به راه راست دعوت و هدایت می کنند ، این خود انسان است که انتخاب می کند(سوره انسان، 3؛ سوره یونس، 99.)
پس از آنکه انسان با اراده و خواست(مبتنی برعقلانیت) خود وارد سرزمین ایمان شد و ولایت الهی را پذیرفت، به اقتضای عقل و قانون. "التزام به شی التزام به لوازم آن نیز هست. "از او خواسته می شود که مطیع دستورات و هدایت های دینی باشد.(سوره احزاب، 36.)
- با توجه به اراده واختیاری که در وجود انسان نهاده شده است، او در قبال رفتار و اعمال اختیاری خود مسوول است وباید در برابر پذیرش امانتی که به وی اعطا شده پاسخگو باشد.(سوره احزاب، 72.)
- انسان موجودی است که میل به جاویدانگی در فطرت او نهاده شده است. بر این اساس، اسلام در پاسخ به این میل فطری، مرگ را پایان زندگی نمی داند بلکه آن را مبدأ حیات واقعی معرفی می کند .(سوره عنکبوت ، 64.)
- انسان به واسطه دمیده شدن روح الهی، همواره کمال مطلق ونامحدود را طلب می کند و در راهی که حرکت کند ، متوقف نمی شود و اشباع پذیر نیست. برای سیرآب این روح تشنه، هیچ چشمه ای جز یاد خدا آرام بخش نیست زیرا غیر او محدودند و وجود نا محدود ، فقط خداوند(ج) است.(سوره طه، 124؛ سوره رعد، 28؛ سوره اشتقاق، 6.)
- انسان ، خلیفه و جانشین خدا بر روی زمین است.(سوره بقره، 30) و همه نظام آفرینش برای انسان و بهرمندی او آفریده است.(سوره بقره، 29.) به انسان توانایی آن داده شده که همه پدیده ها حاکم شود .(سوره ابراهیم، 34 – 33.)
- از دیدگاه شریعت اسلامی ، انسان موجودی اجتماعی است وخطاب خداوند به او در اغلب آیات قران، با تعبیر "یا ایها الانسان... " "المومنون... " یعنی به صورت عام و جمع بیان شده است که این خود نشان از رویکرد و نگاه اجتماعی اسلام به انسان دارد . اسلام یکی از بهترین راه های ارتباط با خداوند ونزدیکی به او را برادری وتلاش برای رفع نیاز انسان ها معرفی می کند. "انما المومنون اخوه "(سوره حجرات، 10)؛ از سوی دیگر، امکان تحقق بیشتر عبادات و توصیه های اخلاقی اسلام را فقط در جامعه می توان یافت.

اصول مصرف در اسلام

اسلام، آیین کاملی است که هم به دنیای پیروانش توجه دارد وهم به آخرت آنان اهتمام می ورزد چنان که ازمسلمانان می خواهند نه دنیا خواهی آنان سبب غفلت شان از آخرت شود و نه توجه به آخرت، آنان را از دنیا بازدارد.
بر این اساس، اسلام از یک سو راه مصرف را برای انسان ها باز می گذارد تا دنیا یشان سامان یابد و از سوی دیگر، کاملاً مراقب است که مسئله مصرف از جاده اعتدال و شرع خارج نشود. از آنجاکه مصرف برای پاسخگویی به نیاز های طبیعی و غریزی انسان اجتناب ناپذیز است، در اسلام در باره توصیه به مصرف آموزه های زیادی وجود ندارد.
اما گاهی مصرف شکل طبیعی خود را از دست می دهد وبه جای آنکه به عنوان یک پدیده حیاتی ، در خدمت انسان باشد ، انسان را به خدمت خود در می آورد و به این ترتیب، وسیله به هدف تبدیل می شود ومصرف بیش از حد زمینه ساز انواع لغزش ها ، اسراف ها ، فخر فروشی ها تباهی ها و ناهنجاری ها می شود.
از این رو بخشی از آیات قرانی به فرهنگ سازی در باره مصرف و آموزش درست مصرف کردن اختصاص یافته است. آیات و روایاتی که در آنها به میانه روی در مصرف ، پرهیز از اسراف و تبذیر، پرهیز از هدر دادن اموال، پرهیز از راکد گذاشتن اموال و ... اشاره شده است، همه در پی فرهنگ سازی برای مصرف هستند. مصرف در اسلام ، مصرفی است که اصول زیر در آن رعایت شده باشند :

۱ ــ مصرف بر اساس نیاز حقیقی، نه بر پایه نیاز کاذب و زیاد خواهی

با تأملی در دو واژه مصرف ومصرف زدگی ، مشخص می شود که آنچه این دو را ازیکدیگر جدا می کند ، آن است که اساس مصرف برپایه نیاز های حقیقی وطبیعی انسان هاست، در حالی که مصرف گرایی ومصرف زدگی ، در نیازهای کاذب و زیاده خواهی های انسان ریشه دارند .
در حقیقت این نیاز های کاذب وغیر ضروری انسان هاست که آنان را به سوی انواع اسراف های و زیاده خواهی ها سوق می دهد و از آنان انسان های مصرف زده می سازند و این در حالی است که " از جمله مباحث اساسی اسلام در اخلاق مصرف، نفی نیاز های کاذب وغیر واقعی است که خود ، از تمایزات اساسی میان مکتب اقتصادی اسلام و نظام سرمایه داری به شمار می رود.
از دیدگاه اسلام، نیازهای مادی آدمی باید درحد متعارف تأمین شوند اما مصرف بیهوده و کاذب به هیچ روی تأییدی نمی شود. "(ایروانی، 1384، ص 312.)

۲ــ اعتدال و میانه روی در مصرف (حتی حلال آن)

مصرف طیبات و آنچه در شریعت اسلامی حلال شمرده می شود ، نامحدود نیست و باید اصل اعتدال و اجتناب از افراط و تفریط در آن رعایت شود.
خروج از این اصل ، پیروی از شیطان معرفی شده است. "ای مردم ! از آنچه در زمین است، حلال وپاکیزه بخورید و از گام های شیطان پیروی نکنید " سوره بقره، 60.) اهمیت اعتدال در مدیریت زندگی فردی و اجتماعی به اندازه ای است که امیر المومنین علی (ع) می فرماید : "هر گاه خداوند(ج) بخواهد به بنده ای خیری برساند ، میانه روی و تدبیر نیکو را به او می آموزد و او را از بی تدبیری و اسراف دور می کند . "(دشتی، 1379، ص 241 و حاجی صادقی، 1388، ص 57 – 56)، زیرا خداوند میانه روی را دوست و اسراف را دشمن می دارد.(صابری یزدی، 1372، ص 748 و ص 649.) همچنین در جای دیگر، نتیجه قهری رعایت نکردن اعتدال در مصرف چنین بیان شده است که افراد یا جامعه ای، امور مالی واقتصادی خود را درست(با اعتدال و میانه روی) اداره نکند ، گرفتار فقر وسختی می شود.(حر عاملی، 1377، تصحیح مهریزی و درایتی. ج 1، ص 126؛ صابری یزدی، ص66.)

تهیه شده درمدیریت عمومی ارشاد ومساجد، ریاست حج و اوقاف ولایت لوگر